

Pilielinės visuomenės instituto 2017 m. veiklos

ATASKAITA

2018 04 30

Įstaigos dalininkai

Viešojo įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ (toliau – PVI) įregistruota 2004 m.

	Dalininkas	Įnašas 2017-12-31	Įnašas 2016-12-31
1.	VšĮ Atviros Lietuvos fondas	289,62 EUR	289,62 EUR
2.	Visuomeninė organizacija "Valdo Adamkaus fondas"	289,62 EUR	289,62 EUR
	Viso:	289,62 EUR	289,62 EUR

Įstaigos veiklos tikslai, pobūdis ir veiklos rezultatai per finansinius metus

Viešojo įstaiga „Pilielinės visuomenės institutas“ yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio pagrindinė veikla – stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes.

Įstaigos veiklos tikslai:

- ☞ stiprinti pilietinę visuomenę, aktyviai prisidėti diegiant ir įtvirtinant demokratines bei pilietines vertybes;
- ☞ teikti visuomenei objektyvią ir patikimą su viešąja politika susijusią informaciją;
- ☞ tvirtinti ir ginti viešajame gyvenime pilietinės visuomenės idėją bei principus;
- ☞ padėti piliečiams sąmoningai ir aktyviai dalyvauti viešojoje veikloje, naudotis savo pilietinėms laisvėms ir teisėms.

Institutas veikia šiomis kryptimis:

Skatina pilietines iniciatyvas ir stiprina visuomenės pilietiškumą:

- ☞ siekia partnerystės tarp mokslininkų, politikų, verslo atstovų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų, vietos bendruomenių, tarp skirtingų interesų grupių;
- ☞ įtakoja įstatymų leidybos ir politinius sprendimus, vykdydamas atskirų teisės aktų bei viešosios politikos sričių analizę ir teikdamas ta analize pagrįstus siūlymus;
- ☞ kaupia pilietinės visuomenės plėtros patirtį.

Analizuoja viešąją politiką:

- ☞ stebi, analizuoja ir tiria Lietuvos viešąją politiką bei politinę kultūrą; ieško naujų eurointegracijos galimybių ir pristato jas visuomenei;
- ☞ vertina geriausios praktikos Europoje ir pasaulyje pavyzdžius bei jų tinkamumą Lietuvai;
- ☞ atlieka lyginamuosius pokomunistinių šalių tyrimus;

☞ analizuoja globalizacijos iššūkius pilietinei visuomenei.

Gina pilietinės visuomenės idėją viešajame gyvenime:

☞ viešai išsako nuomonę aktualiais pilietinės visuomenės raidos klausimais;

☞ padeda įvairioms interesų grupėms ginti pilietinės visuomenės idėją;

☞ inicijuoja viešas diskusijas ir debatus;

☞ įgyvendina edukacinius projektus, prisideda prie suaugusiųjų pilietinio švietimo sistemos kūrimo.

Instituto veiklos planai ateinantiems metams – tęsti tyrimų bei edukacinius projektus, prisidėti prie pilietinei visuomenei svarbių vertybių bei sprendimų advokacijos.

PVI veiklos rezultatų ataskaita už 2017 metus:

Eil.nr.	STRAIPSNIAI	Ataskaitinio laikotarpio
I.	PAJAMOS	8278
1.	Pajamos už suteiktas paslaugas, parduotas prekes	3770
2.	Finansavimo pajamos	4508
2.1.	Finansavimo sumų iš valstybės biudžeto panaudojimo pajamos	
2.2.	Kitos finansavimo pajamos	4508
3.	Kitos pajamos	
II.	SĄNAUDOS	18749
1.	Suteiktų paslaugų, parduotų prekių savikaina	
2.	Kitos sąnaudos	
3.	Kompensuotos sąnaudos	
4.	Veiklos sąnaudos	18749
4.1.	Pardavimo	10553
4.2.	Darbuotojų išlaikymo	7277
4.3.	Nusidėvėjimo (amortizacijos)	
4.4.	Patalpų išlaikymo	135
4.5.	Ryšių	147
4.6.	Transporto išlaikymo, komandiruočių, dalyvių kelionės	95
4.7.	Turto vertės sumažėjimo	
4.8.	Kitos veiklos	542
4.9.	Suteiktos labdaros, paramos	
4.10.	Dėl ankstesnių laikotarpių klaidų taisymo	
III.	VEIKLOS REZULTATAS PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(10471)
IV.	PELNO MOKESTIS	
V.	GRYNASIS VEIKLOS REZULTATAS	(10471)

Įstaigos darbuotojai

Darbuotojų skaičius paskutinę praėjusio ataskaitinio laikotarpio 2016 m. gruodžio 31 dieną buvo 3, paskutinę ataskaitinio laikotarpio 2017 m. gruodžio 31 dieną buvo 1 darbuotojas.

Įstaigos gautos lėšos ir jų šaltiniai per finansinius metus ir šių lėšų panaudojimas pagal išlaidų rūšis

	Gautos lėšos ir jų šaltiniai per 2017 metus	Suma, EUR	Išlaidų rūšys
1.	Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros administruojamos Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ finansavimas projektui „Lietuvos Seimo rinkimų stebėseną“ (per projekto partnerį VšĮ "Europos namai")	800,00 (per 2017 m., bendras finansavimas projekto veikloms PVI – 6720,00)	Projektą vykdančių darbuotojų darbo užmokesčio, komandiruočių, paslaugų ir priemonių, reikalingų veikloms vykdyti ir projekte numatytiems renginiams organizuoti, išigijimo (autoriniai atlyginimai, kanceliarinės prekės, dalyvių maitinimo išlaidos), administracinėms išlaidoms.
2.	Fizinių asmenų parama	1900,00	Įstatuose numatytai veiklai vykdyti
3.	2 proc. gyventojų pajamų mokesčio	85,62	Įstatuose numatytai veiklai vykdyti
4.	VšĮ „Geros valios projektai“	163,72	„Civitas“ programai
	Viso:	2949,34	

Įstaigos įsigytas ir perleistas ilgalaikis turtas per finansinius metus

2017 metais PVI neįsigijo ir neperleido ilgalaikio turto.

Įstaigos sąnaudos per finansinius metus, iš jų – išlaidos darbo užmokesčiui

	Sąnaudos	Suma, EUR
1.	Darbo užmokestis	7277
2.	Kitos išlaidos	11472
	Viso:	18749

Įstaigos sąnaudos valdymo išlaidoms

	Sąnaudos	Suma, EUR
1.	Darbo užmokestis	5547
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	0
	Viso:	5547

Duomenys apie viešosios įstaigos vadovą, įstaigos išlaidos vadovo darbo užmokesčiui ir kitoms viešosios įstaigos vadovo išmokoms

VšĮ „Pilietinės visuomenės institutas“ direktorės pareigas einančiai Ievai Petronytei 2017 metais buvo išmokėta 5547 EUR darbo užmokesčio, įskaitant visus mokesčius.

Įstaigos išlaidos kolegialių organų kiekvieno nario darbo užmokesčiui ir kitoms įstaigos kolegialių organų narių išmokoms

Tokių išmokų 2017 metais nebuvo.

Įstaigos išlaidos išmokoms su viešosios įstaigos dalininku susijusiems asmenims

Tokių išmokų 2017 metais nebuvo.

Įstaigos veikla, vykdyti projektai, įgyvendinant įstatuose nustatytus veiklos tikslus

Programos ir projektai:

I-II. Pilietinis visuomenės švietimas ir visuomenės įgalinimas

(2017 m. įgyvendintų projektų atskiros veiklos dengė abi sritis, tad informacija pateikiama bendrai)

1. "Lietuvos Seimo rinkimų stebėseną"

Nuo 2016 m. rugpjūčio 1 d. iki 2017 m. gegužės 31 d. PVI kartu su partneriais - Europos namais (pagrindinis, vykdytysis projekto partneris) bei Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centru – įgyvendino projektą „Lietuvos Seimo rinkimų stebėseną“. Šiuo projektu buvo siekiama didinti jaunų žmonių aktyvų ir sąmoningą dalyvavimą viešojoje politikoje nacionaliniu lygmeniu, būtent 2016 m. Seimo rinkimuose, o vėliau – išrinktų Seimo narių rinkiminių pažadų ir programų įgyvendinimo stebėsenoje.

Projekto rezultatai: „Žinau, ką renku“ iniciatyvos savanorių tinklas išaugo dvigubai - prie jo prisijungė iki 200 savanorių; projekto dalyviai įgijo žinių ir pagilino savo suvokimą apie rinkimus ir politiką, sustiprino gebėjimus aktyviai dalyvauti viešajame gyvenime; padidėjo šių jaunų žmonių savivertė ir sustiprėjo suvokimas, jog jie patys yra atsakingi už politikų veiklos skaidrumą, jų atskaitomybę, demokratijos veikimo šalyje užtikrinimą; 2016 m. priešrinkiminiuose debatuose gyvai dalyvavo per 4500 asmenų, o internetu Facebook gyvai stebėjo per 150 000; internetinėje platformoje www.zinaukarenku.lt priešrinkiminiu laikotarpiu apsilankė virš 14 000 asmenų, prisijungė 214 kandidatų ir sulaukta per 5000 politikų atsakymų į rinkėjų klausimus; jaunimo rinkiminis aktyvumas 2016 m. Seimo rinkimuose, lyginant su 2012 m., išaugo daugiau nei dvigubai - nuo 16% iki 38,1%.

Projekto metu PVI 2017 m. įgyvendintos veiklos:

- ☞ 5 seminarai-mokymai regionuose (2017 m. gegužės mėnesį), skirti padėti jaunimui pasirengti konstruktyviai ir atsakingai politikų stebėsenai. Mokymų metu (būsiami) rinkėjai supažindinti su atsakingos, konstruktyvios politikų stebėsenos pagrindais, skatinti domėtis visuomeniniu bei politiniu gyvenimu, ugdytis pilietinę savimonę. Susitikimai vyko Vilniuje (su Vilniaus raj. moksleiviais), Utenoje, Švenčionyse, Kėdainiuose ir Giedraičiuose (Molėtų raj.). Juose į diskusijas įitraukė daugiau nei 90 dalyvių.
- ☞ Kartu su partneriais rengtos metodologinės gairės kuriamam Vyriausybės programos įgyvendinimo stebėsenos portalui.

Projektą "Lietuvos Seimo rinkimų stebėseną" parėmė Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros administruojama Europos Sąjungos programa „Erasmus+“.

III. Visuomenės tyrimai

2. Pilietinės galios indeksas

Institutas tęsia 2005 metais pradėtus pilietinės visuomenės būklės tyrimus, kuriais siekia išryškinti opiausias spręstinas Lietuvos pilietinės visuomenės problemas. 2007 metais pirmą kartą nustatytas ir paskelbtas kasmet skaičiuojamas visuomenės nuomonės apklausomis pagrįstas Lietuvos pilietinės galios indekso (PGI) tyrimas. Indekso paskirtis – nustatyti, koks yra ir kaip kinta Lietuvos gyventojų domėjimasis viešaisiais reikalais, pilietinis dalyvavimas bei pilietinio dalyvavimo potencialas, gyventojų požiūris į turimas pilietines galias bei socialinės aplinkos palankumo pilietinei veiklai vertinimas. PGI, kartojamas kasmet, leidžia stebėti, analizuoti ir prognozuoti Lietuvos pilietinės visuomenės raidos tendencijas, šių tendencijų kismą bėgant laikui.

Pagal 2016 m. gruodžio mėnesį atliktos reprezentatyvios visuomenės apklausos rezultatus apskaičiuotas 2016 m. Lietuvos visuomenės pilietinės galios indeksas paaugo 3,6 punkto ir siekė 37,0 balus (indekso vidutinė reikšmė 2015 m. – 33,4). Labiausiai šį pokytį lėmė vienos iš sudedamųjų indekso dalių – pilietinės įtakos suvokimo visuomenėje – augimas. Ženkiausiai 2016 m. paaugo gyventojų tikėjimas asmenine, visuomeninių organizacijų bei bendruomenių, verslininkų ir žiniasklaidos atstovų įtaka valstybėje priimamiems sprendimams. Tiesa, tokio bendrojo pilietinės galios indekso paaugimo tendencijos ilgalaikiu tvarumu verstu abejoti tai, jog be pilietinės įtakos suvokimo šoktelėjimo, kas gali būti siejama su 2016 m. LR Seimo rinkimų rezultatais, kitos sudedamosios pilietinės galios indekso dalys – realus ir potencialus pilietinis aktyvumas, pilietinės veiklos rizikų vertinimas – 2016 m. praktiškai nepakito.

2016 m. Pilietinės galios indekso tyrime išskirtinis dėmesys skirtas jaunimui ir jo pilietiniam aktyvumui bei nuostatoms. Padidinta jaunimo imtis leidžia pažvelgti į pilietinės galios skirtumus tarp skirtingų jaunimo kategorijų, detaliau išnagrinėti, kas lemia jaunimo pilietinę galią.

Tyrimo rezultatai viešai pristatyti ir viešojoje erdvėje paskleisti 2017 m. birželio mėnesį.

2016 m. Pilietinės galios indekso tyrimą rėmė LR Švietimo ir mokslo ministerija. Reprezentatyvią Lietuvos gyventojų apklausą su padidinta jaunimo imtimi atliko Rinkos ir visuomenės nuomonės tyrimų kompanija „Spinter tyrimai“. Tyrimo rezultatai skelbiami <http://www.civitas.lt/research/pilietines-galios-indeksas/>.

3. Pilietinės visuomenės būklės tyrimas EU ir Rusijoje (*The Report on State of Civil Society in the EU and Russia*): Lietuvos atvejis

2017 m. PVI dalyvavo tarptautiniame tyrimo projekte „Pilietinės visuomenės būklės tyrimas EU ir Rusijoje“ (*The Report on State of Civil Society in the EU and Russia*), inicijuotame ir vykdytame asociacijos „EU-Rusijos Pilietinės visuomenės forumas“ (EU-Russia Civil Society Forum, Berlynas). Tyrimo tikslai – suteikti žinių ir skatinti tarpusavio supratimą apie pilietinės visuomenės sąlygas ir darbotvarkę įvairiose ES šalyse ir Rusijoje; rasti bendrų iššūkių ir įdomių sprendimų, kurie galėtų tapti bendradarbiavimo pagrindu; išryškinti svarbiausius iššūkius iliustruojant argumentus advokacijoje; įvertinti NVO laimėjimus ir stiprinti NVO sektoriaus savęs bei savo poveikio pažinimą. Tarptautinis tyrimo projektas startavo 2016 m., aprėpdamas Vengriją, Vokietiją, Lenkiją, Rusiją ir Ispaniją. Antrojoje tyrimo bangoje, 2017 m., analizuoti Bulgarijos, Italijos, Lietuvos, Nyderlandų ir Rusijos atvejai. Pilietinės visuomenės būklė šiame tarptautiniame tyrime pirmiausia traktuota kaip NVO sektoriaus padėtis šalyje.

PVI tyrėjai dalyvavo tarptautinės tyrėjų grupės seminare tyrimo metodologijai aptarti 2017 m. balandžio mėnesį bei parengė Lietuvos atvejo tyrimą, pagrįstą kokybiniais interviu bei internetine NVO atstovų apklausa. Tyrimo rezultatai 2017 m. vasarą atskleidė lėtai, tačiau nuolat gerėjančią NVO sektoriaus situaciją Lietuvoje: pozityvias tendencijas tobulinant NVO sektoriui aktualią įstatyminę bazę, pačių NVO profesionalumą, jų atskaitingumą, skaidrumą, gebėjimų komunikuoti savo misiją ir pasiekimus, sėkmingai pritraukti lėšas augimą, didėjančią, nors kol kas ir nedideliu mastu, NVO socialinį verslumą bei finansinį savarankiškumą, palaiapsniui augantį bendradarbiavimo sprendimų priėmimo procese idėjos palaikymą tarp valdžios institucijų. Tyrimo metu stebėtas ir labiau optimistinis paties NVO sektoriaus savo padėtis

vertinimas. Pagrindinės tyrimo metu išryškėjusios problemos, su kuriomis susiduria NVO sektorius Lietuvoje – organizacijų finansinio stabilumo iššūkiai. Savo ruožtu jie sąlygoja platų sunkumų spektrą nuo negalėjimo kryptingai planuoti tęstinių veiklų, sunkumų išlaikant patyrusius ekspertus, darbuotojus bei savanorius, iki negalėjimo nuolat įsitraukti į advokacijos veiklas, etc. Tai neleidžia NVO toliau stiprinti savo savivokos kaip lygaus valdžios institucijoms partnerio sprendimų priėmimo procese, plėsti veiklų apimčių, pasiekti keliamų tikslų. Politiniai iššūkiai šalyje daugiausia siejami su valdžios institucijų nepakankamai pripažįstama NVO svarba bei susidomėjimo ir supratimo apie NVO sektorių, jo tikslus ir veikimą stoka.

Tyrimą inicijavo „EU-Rusijos Pilietinės visuomenės forumas“ (*EU-Russia Civil Society Forum*, Berlynas). Tyrimo rezultatai pristatyti 2018 m. ir viešai skelbiami http://eu-russia-csf.org/fileadmin/website/2018_03_16_Report_Spread.pdf.

4. Galimybių studija: pilietinės visuomenės plėtros agentūra

2017 m. vasarą NVO teisės institutas, prisidedant Atviros Lietuvos fondui, Europos namams, Koalicijai „Galiu gyventi“, Lietuvos jaunimo organizacijų tarybai, Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centrai, OSFL projektams, Pilietinių iniciatyvų centrai, Pilietinės visuomenės institutui ir Žmogaus teisių stebėjimo institutui, parengė Pilietinės visuomenės plėtros agentūros galimybių studiją. PVI šios studijos rėmuose organizavo diskusijų grupes rengiamo Pilietinės visuomenės plėtros agentūros (nacionalinio NVO fondo) modelio aptarimui su tikslinėmis grupėmis bei įvertinimui, analizavo ir susistemino šių diskusijų metu pateiktus rezultatus.

Studijoje įvertinami 3 galimų Pilietinės visuomenės plėtros agentūros (nacionalinio NVO fondo) valdymo modelių privalumai ir rizikos. Su galimybių studija galima susipažinti čia: http://olf.lt/wp-content/uploads/2018/02/PVPA_galimybiu_studija_su_citata.pdf.

IV. Vieši PVI veiklos pristatymai, kita veikla

Be šioje ataskaitoje jau minėtų projektų ir jų rėmuose vykusių renginių, PVI veiklos, atlikti tyrimai ir pozicija buvo pristatyti ir kitų renginių metu. Pavyzdžiui, 2017 m., **valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus bendradarbiavimo, piliečių bei NVO į(si)traukimo į sprendimų priėmimo procesus klausimais**, viešai pristatant PVI tyrimų duomenis, patirtį ir poziciją, diskutuota: vestoje paskaitoje – seminare savivaldybės tarybos nariams, savivaldybės administracijos darbuotojams bei vietos bendruomenei „Bendruomenės įtraukimas į viešųjų sprendimų priėmimą: iššūkiai ir galimos sprendimo kryptys“ Alytuje (balandžio mėn.), pranešimo bei diskusijos metu konferencijoje „Savivaldos struktūros tobulinimo galimybės: seniūnijų vieta savivaldoje“ Panevėžyje (sausio mėn.), pranešimo bei diskusijos metu Seimo Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto organizuotoje viešojoje diskusijoje „Visuomenės dalyvavimas viešosios politikos sprendimų priėmimo ir viešųjų paslaugų teikimo procese“ LR Seime (birželio mėn.) ir kt. **Dabartinės Lietuvos pilietinės visuomenės galios ir kelių jai stiprinti klausimais**, viešai pristatant PVI tyrimų duomenis, patirtį ir poziciją, diskutuota Jaunosios kartos lyderių tinklo Euro-Atlantiniam saugumui (YGLN, *Younger generation leaders network on Euro-Atlantic security*) susitikimuose, pilietinės visuomenės darbo grupėse – Varšuvoje (balandžio mėn.) bei Minske (rugsėjo mėn.), taip pat *Centre for German and European Studies*, *German-Russian Exchange in St. Petersburg* ir *EU-Russia Civil Society Forum* organizuotoje viešojoje diskusijoje „Current Threats and Hopes for Civil Society Organizations in Europe: Different Countries – Similar Agendas?“ S.Peterburge (balandžio mėn.), skaitant pranešimą „Pilietiškumo dėlionė“ Valstybės pažinimo centre prie Prezidentūros (Kultūros naktis, gegužės mėn.) bei kt.

Direktorė

Ieva Petronytė-Urbonavičienė